

СТАНОВИЩЕ

От: Доц. д-р Веселина Кондева Кондева-Главинкова, дм, Катедра Детска дентална медицина, ФДМ, МУ – Пловдив, член на Научно жури на основание Заповед № Р-109-102/07.03.2022 г. на Ректора на Медицински университет – Варна.

На: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Детска дентална медицина“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.2. Дентална медицина

Автор: Гергана Трифонова Трифонова

Форма на докторантурата: редовна форма на обучение

Катедра: Детска дентална медицина, ФДМ при МУ – Варна

Тема: **ОЦЕНКА НА ОРАЛНИЯ СТАТУС ПРИ ДЕЦА СЪС ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ, ПОДЛОЖЕНИ НА ХИМИОТЕРАПИЯ**

Научен ръководител: Проф. Д-р Радосвета Стоянова Андреева - Борисова, д.м.н.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Съгласно чл. 32 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Заповед № Р - № Р-109-102/07.03.2022 г. на Ректора на Медицински университет - Варна, на първо заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище външен член на Научното жури на дисертационен труд на д-р Гергана Трифонова Трифонова. Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински Университет - Варна.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Трифонова се дипломира като магистър по дентална медицина през 2006 година във Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Пловдив. След успешно положен изпит от 2010 до момента тя е асистент в катедра „Детска дентална медицина“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна.

От 2015 г. д-р Трифонова е магистър по здравен мениджмънт, а от 2016 придобива специалност по детска дентална медицина.

Владее английски и руски език. Участва в обучението на студенти по детска дентална медицина.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Оценката на оралния статус и лечението на денталните усложнения са особено важни за деца с онкологични заболявания. При тези деца в различните фази на онкологичното заболяване и провежданото лечение възникват редица проблеми свързани с денталното здраве. Те могат да бъдат свързани със съществуващ не лекуван зъбен кариес, пародонтално заболяване или патологични лезии на твърдите и меките тъкани на устната кухина, наличието на орални прояви на онкологичното заболяване, развитието на орални усложнения в резултат на онкологичните терапии и развитието на дългосрочни дентални усложнения след приключване на онкологичната терапия.

Всичко това прави дисертационен труд на д-р Гергана Трифонова актуален, съвременен и полезен за денталната наука и практика.

Познаване на проблема

Д-р Трифонова показва отлична информираност и теоретична подготовка. Литературният обзор е задълбочен, изчерпателен, написан с добър научен стил и позволява сравнителен анализ на резултатите от собствените проучвания с подобни от научната литература. Литературният обзор е подкрепен от 169 литературни източника, от които 8 на кирилица и 161 на латиница. Литературната справка е съвременна и актуална. Обширният обзор по темата показва, че докторантът познава в детайли проблема и оценява аналитично данните от научната литература. Заключение на обзора акцентира върху нерешените проблеми по темата и насочва към целта и задачите на дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд на д-р Гергана Трифонова е лично дело на докторанта и съдържа всички необходими раздели, в съответствие с изискванията: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, основни изводи, приноси на дисертационния труд, библиография и приложения.

Дисертационният труд съдържа 158 страници, онагледен е с 6 таблици, 52 фигури, 6 снимки и 4 приложения. Библиографията включва 169 литературни източника, от които 8 на кирилица и 161 на латиница. Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на разширен Катедрен съвет на Катедра „Детска дентална медицина“ към ФДМ - Варна, Медицински университет – Варна, където докторантът работи.

Литературният обзор е структуриран правилно, като са засегнати основните проблеми на оралното здраве при деца със злокачествени заболявания при които се провежда химиотерапия.

Целта на дисертационния труд е да се анализира клиничната характеристика на оралните промени при децата със злокачествени заболявания в хода на химиотерапията

и да се дефинират оптимални терапевтично-профилактични режими на комплексно-медикодентално поведение при тези деца.

В изпълнение на целта са поставени за изпълнение шест задачи. Целта и задачите по дисертационния труд са формулирани точно и ясно, което позволява успешно реализиране на поставената цел и допринасят за обогатяване на познанията по този проблем.

Използваните за дисертационния труд методи са клинични и социологични и са представени по задачи. Обект на наблюдение са 50 деца с левкемия, които са провели лечение на онкологичното заболяване, 50 здрави деца за контролна група, 60 лекари по детска дентална медицина.

Получените резултати доказват корелация на DMFT индекса с възрастта на децата, провежданото дентално лечение, повода за посещението на дентален лекар при децата с левкемия. Установена е връзка на PLI с честотата на миенето на зъбите, а ОНI корелира с провежданото дентално лечение при децата с онкологични заболявания.

Оценката на оралното здраве при деца без и със злокачествени заболявания, показва съществена разлика в DMFT индекса, PLI, ОНI и кариес риска. Данните от проучването за влиянието на злокачественото заболяване върху индивидуалното качество на живот на децата показва, че мукозните лезии са най-често срещаното усложнение от провежданата терапия на онкологичното заболяване. Появата на мукозит създава затруднения в храненето, приема на течности и болката. Лекарите по дентална медицина, работещи с деца не са достатъчно информирани и подготвени за провеждането на лечение на деца с онкологични заболявания.

Използваните методи позволяват изпълнението на поставените цел и задачи, а подобрените статистически методи гарантират достоверност на получените резултати.

Получените резултати са много добре представени, прецизно онагледени с таблици и фигури, с изнесени статистическа достоверност и зависимости.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Формулирани са два приноса с оригинален за страната характер, четири приноса с практико-приложен характер които приемам.

Предложеният алгоритъм за дентално лечение на деца с онкологични заболявания ще позволи на лекарите по дентална медицина да вземат решения относно детайлите на денталното лечение при деца с онкологични заболявания. Интердисциплинарният подход в лечението на деца със злокачествени заболявания ще даде възможност да се изработи индивидуална програма за профилактика, лечение и контрол на оралните заболявания на тези деца и ще подобри начина им на живот.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния си труд д-р Гергана Трифонова е публикувала три пълно текстови статии. Д-р Трифонова е първи автор във всички публикации.

Лично участие на докторанта

Дисертационният труд е осъществен изцяло от докторанта, под ръководството на научния ръководител, което се потвърждава от приложеният списък на публикации и участия. Личните заслуги на докторанта във връзка с реализирането на дисертационния труд са безспорни. Негово лично дело е цялостната дейност по провеждане на проучванията, събиране, обработка и анализ на данните, формулиране на изводи и приноси и окончателното оформяне на този напълно завършен дисертационен труд.

Автореферат

Авторефератът е оформен според всички изисквания и представя адекватно, в редуциран вид, съдържанието и резултатите на дисертационният труд.

Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки към предоставеният ми за становище дисертационен труд на д-р Гергана Трифонова. Препоръчвам на автора да популяризира резултатите от собствените проучвания чрез публикации и участия в научни форуми, тъй като считам, че това ще допринесе за обогатяване на познанията в тази област и ще подобри качеството на денталната практика, особено по отношение на детската дентална медицина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ - Варна. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на МУ – Варна.

Дисертационният труд показва, че докторанта д-р Гергана Трифонова Трифонова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Детска дентална медицина“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване по дисертационен труд на тема: „Оценка на оралния статус при деца със злокачествени заболявания, подложени на химиотерапия“, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на д-р Гергана Трифонова Трифонова в докторска програма по Детска дентална медицина.

Рецензент:

Доц. д-р Веселина Кондева, дм

20.04. 2022 г.
гр. Пловдив